

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y FINUNGIS

Dedicat ab preferencia al desenvol·lo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó á la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent.. . . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . . 0'15 »
» » para
los no suscrits. . . . 0'20 »

PREUS DE SUSCHIPCIO:
En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. . » 2 »
Extranjer y
Ultramar. . » 10 l' any.

TEATRO CATALÁ

JESÚS DE NAZARETH.—Tragedia sacra en 3 actes dividits en 14 cuadros, escrita en vers per D. Angel Guimerá. Estrenada en lo Teatro Novetats la nit del 23 de Febrer 1894.

Aquesta producció de Guimerá, judicada baix lo punt de vista escénich, es una sèrie expositiva de cuadros plástichs de extraordinari relleu.

Com á obra literaria ofereix de notable la concisió de llenguatge y acusa detingut estudi dels texts sagrats.

Las representacions de la naturalesa de *Jesús de Nazareth* topan per precisió ab dificultats graves, puig que las grans figuras bíblicas totas perden relleu y colorit al volerlas fer recobrar vida en las taulas. Creyents y no croyents s'han format en son cervell la imatge d' aquells personatges llegendaris y en consecuencia, cada espectador espera véurels reproduits á sa manera en la escena y com la creació del autor es una sola, las decepciones han de ser á centas. Vol donchs voluntat poderosa y talent no escás arriscarse á abordar lo tema de la gran tragedia judaica y lograr romper escolls en gran pera obtenir aplauso casi unánim del públich, y cuan aixó se logra, com ho ha lograt Angel Guimerá, lo triomf es ben merescut.

Cert que ha concorregut en aquest estreno una verdadera conjunció de elements artístichs com potser may haviam vist reunits, pera donarli á la lletra tot son valor real, pero no es menos cert que la lletra per la

virtut d' ella mateixa, se destaca airosa d' entre las arts decorativas que la voltan y 's fa apreciar de la manera que 's destaca la tela d' un bon cuadro per damunt lo march daurat que acaba de enriquir sas cualitats intrínsecas.

Los personatges de Jesús y Judas, son los mes acabats de la obra. La manera concreta y parabólica com

parla Jesús en totas las ocasions, escepte en la predicció de la ruina de Jerusalém, agrada en extrém per lo que s'acosta á lo que d' ell nos contan las sagradas escrituras; y en cuan á la concepció del tipo de Judas es lo mes humá que pot ferse, los móvils que l' induheixen á sa criminal acció son lógichs, no tenen res de rebuscat y es de doldrer que en los últims moments de sa vida decaigui algun poch lo carácter que manté fins alas horas.

Ja no 'ns satisfan igualment las figuras secundarias, com son Magdalena y Pilat, sobre tot aquest últim qual boceto está lleugerament apuntat no mes y que diu frases impropias del alt representant de Roma á Judea.

L' acte de la tragedia que produheix mes fonda impresió, es lo segon. Dos dels seus cuadros son magistrals: lo de Jesús y 'ls nens y lo del enterro

ANGEL GUIMERÁ

y resurrecció de Llatzer.

Lo primer, es á nostre judici lo millor de l' obra, aquell delicadíssim idili d' amor y caritat, fa sentir de veras y no vacilém en dir que ell es lo millor que ha escrit lo Sr. Guimerá.

Lo segon deu la major part del seu efecte al imponent decorat y joch escénich, pero no val menos lo paper que allí hi representa lo fossor, nota plena de vida;

Lo derrumbament del temple en lo final del acte quint, es sorprenent, meravellós.

L'escena en la que 'ls apóstols maleheixen y escupen la cara á Judas llensantlo del seu costat, trovém que fan us d' un procediment massa exaltat y poch propi d' homes destinats per la doctrina del diví mestre, á perdonar agravis y á predicar la pau evangélica.

La nit del estreno estava lo teatro animadíssim y s' aplaudí en gran al autor y als pintors escenógrafos senyors Vilumara, Mòragas, Carreras y Soler Rovirosa baix qual direcció corria lo decorat.

Lo vestuari, confeccionat baix los figurins dibuixats per lo Sr. Labarta, es rich y apropiat á l' època y també son de valer y ajustadíssims tots los detalls de ornamentació.

La música del Sr. Morera, delicadament executada per una numerosa orquesta de professors, fou igualment molt ben rebuda, en especial en l' acte del enterro de Llátzer.

Los actors estaban segurs en sos respectius papers, de modo que la representació va ser molt ajustada, secundant admirablement las grans masses de comparteria.

Se tributá á l' obra una ovació mèscuda, franca y expontánea. L' autor sortí á las taulas diverses voltas.

Nosaltres afegim nostre aplauso als del públich y 'l fem extensiu á l' empresa de Novetats per haverse decidit á no playner gasto en la representació de *Jesús de Nazareth*.

La gentada que cada dia ompla la sala d' espectacles demostra l' error en que viuen los que sostenen la téssis de que en obras catalanas no poden aventurarse grans gastos.

Com á mostra de la versificació vegis lo fragment que doném á continuació

J. BRÚ.

JACOB

Acte tercer—Cuadro primer, Jacob.

«Vaig sentir gran rumor; gent que passava.

«¡Es Jesús!» ¡Tothom deya: ¡y m' empenyan!

«Es Jesús!» ¡Es Jesús!» y una veu dolça

m' estremí. No era d' home. Era... com d' àngel

«Jo só la pau: jo só l' amor! Qui 'm vulga

que vinga á mi, que de la nit faig dia!..

Jo que... Senyor,—li dich—só en nit eterna,

no us veig sino ab lo cor!» Y van contar-me

que á la terra escupí, y ab lo fanch d' ella

m' ungi 'l ulls. Y m' va dir: «A la piscina

de Silohé veste á rentar!» Hi corro

topant per los carrers, cayént, alsant-me!

«M' hi rento 'ls ulls!.. Hi veig! Quanta hermosura!

¡Terra! Cel! Tot es meu! Ja no soch pobre!

FOTOGRAFIAS INSTANTÁNEAS—Comedia en un acte, en vers, original de D. Rafel Alonso. Estrenada la tarde del 18 del passat, en la Societat Roger de Flor.

Es aquesta obreta una revista en la que, molts y variats tipos desfilan per lo taller de un fotógrafo, lloch de l' acció. L' éxit sigué molt satisfactori. La concurrència aplaudi casi tots los tipos, celebrá las abundants agudesas que te 'l diàlech y demará al autor.

La execució fou bona.

LO GOS RABIÓS.—Parodia en un acte y sis cuadros, en vers, original de D. Joaquím Montero, música arreglada pel mestre Barbat. Estrenada la tarde del 22 del passat, en lo teatro Circo Barcelonés.

Acudí á presenciar aquest estreno un públich numerosíssim, (compost en casi sa totalitat per individus del sexe fort) atret per la popularitat que ab poch temps ha adquirít l' autor de *¿Qui li ha fet?*

Lo gos rabiós, parodia de *El rey que rabió*, ha sigut al-

tre éxit pera 'l Sr. Montero que ha sapigut vencer innúmerables dificultats entre ellas la de tenir que reduhir tota l' acció en un sol acte.

Lo diàlech xistós y epigramátich verdós fins al punt que 'ns obliga á repetir lo que diguerem al dar compte de l' estreno de *¿Qui li ha fet?* aixó es; esser llástima que per aquest motiu sas representacions no puguin mourers dels locals en que privi aquest género.

Lo desempenyo molt acertat, especialment los senyors Lopez y Planas y la Srta. Alavedra, notantshi com á defecte, falta de personal.

JESUS, MARIA y JOSEPH.—Comedia en un acte, en vers, original de D. C. Gumá. Estrenada la nit del 24 del passat en lo teatro Granvia.

Atortunat ha estat lo festiu escriptor ab aquesta producció.

Abundant en situacions cómicas motivadas per una viuda de un marino que morí en un naufragi, cuan se di-posa á contra irer nou matrimoni se li presentan dos individuos, atribuintse la personalitat del primer marit; se sosté ab enginy la trama presentantse lo desenllás ab naturalitat.

Lo desempenyo sigué bò y demanat l' autor ab insistencia.

¡PER MASSA!—Monólech en prosa, original de D. Joseph Barbany. Estrenat en lo teatro Novetats la nit del 26 del passat.

Per massa solicitada per sa guapesa, pero per poch desitx de durla ningú á l' altá, es per lo que 's queixa la protagonista de aquesta obreta. La desempeñá la Srta. Sala ab motiu de son benefici. Sigué molt aplaudida y demanat l' autor del monólech.

LO SULTÁN.—Sainete en un acte, en vers, original dels Srs. Dalmases Gil y Guasch Tombas. Estrenat en lo mateix teatro y nit que l' anterior.

Ab molta acció, versificació cuydada, personatjes escullits han fet una obreta que 'l públich escoltá aquest dia ab impasible serietat. Los actors han trevallat bé, han fet tots los possibles pera que 'l públich rigués y lo públich no riu. Los actors fan lo que poden pera rompre 'l glás, fins recorren als efectes de *brotxa*, pero lo públich impassible no vol, no pot riurer. ¿A que atribuir tan estrany fenómeno?

LO CRIAT DE LA MARQUESA

Casi he ja dech ser *moble*. Si 'm vegesin tan mudat tota la gent del meu poble creurían qu' he prosperat.

Exposarém nostra humil opinió: Lo medi ambient en que viuen aquells personatges, tots ells preocupats pels successos de Melilla, es contraposat ab lo del espectador á qui en lo moment present se n' hi dona tan poch aquell assumpto que *ni 'n voldria sentir parlar*. Y d' aquí la falta de afinitat tan imprescindible entre 'ls del escenari y 'ls de la platea. Afinitat que encare que en la present no l' han trovat, tenen demostrat saber coneixer en las aplaudidas obras que 'ls senyors Guasch y Dalmases portan anteriorment estrenadas.

UN BON DEBUT.—Comedia en un acte, original de D. J. Armengol Fontseré. Estrenada la nit del 26 del passat, en lo teatro Romea.

Ab un argument senzill l' autor ha sapigut combinar una obreta que 'l públich escoltá ab agrado y aplaudi demanantlo ab insistencia.

UN CONCERT DE BOFETADAS.—Sainete en un acte, en vers, original de D. A. Ferrer y Codina. Estrenat la nit del 27 del passat en lo teatro Romea.

Es aquest sainete un arreglo de *La etoile de Paris* sarsuela estrenada ab éxit l' últim mes de Desembre en lo teatro Circo Barcelonés, quin libre es també degut al Sr. Ferrer.

En sa nova forma no obtingué lo éxit que mereixqué en lo teatro del Circo.

J. XIMENO.

GACETILLA ILUSTRADA

«Las marquesas Bell-formatge han emprés un llarch viatge.»

LO NEGRE

Cada cosa es del color del cristal con que se mira...

Aixó ho digué en Campoamor y prou versos, porque m' he proposat escriure en prosa.

No han reparat vostés que á vegadas un hom se 'n dona vergonya de dir que fa ratillas curtas? Passi que un noy dels que encara van á estudi se tregui del cap alló que alguns ne diuen poesias, com ne podrian dir cualsevol altra cosa; pero un home ab barba y tot, la veritat, no sembla sino que cometi un crim al escriure versos.

Ja poden ser tan bonichs com vullguin y mirarse ab cristall de color de rosa, sempre resultarán negres, si son escrits ab tinta y si no ho son, allavors ja no és criminal, ni ignocent lo seu autor, sino *cursi*.

Pero jo no entench porque 'l negre s' ha adoptat pera designar tristesa, amargura, dol y tot lo mes lúgubre que li pugui haver.

No fá riure un home ab una enmascara al nas? Aquell que per aixugar un treball primorós hi abocá la tinta en lloch de la sorreta, no excitá las riallas dels que s' ho miravan?

Una cucurulla, un home ab vesta, no son divertits?

Aquell negre de la Riba no promovia á la broma cada cop que un, enganyat, lo saludava?

Ja poden fer, ja poden dir: lo que acabo de demostrar ningú es capás de desmentirho.

No hi ha res mes *sandunguero* que un negre ballant lo tango; no hi ha res mes entretingut que una *negrita* salamera.

Que persona nada 's trenqui 'l cap pera ferme desdir: no hi ha lógica ni rahons, que ho consegueixin.

Uns ulls negres de dona son tristos? Unas trenas negres, causar amargura?

Vaja entórnissen al llit los que pensin lo contrari.

A las foscas un home pert l' esma, que es com si diguessem pert l' *oremus*; los enamorats may son mes ditxosos que cuan se poden trobar essent negra nit; y de nit cantan los serenos y brilla la lluna y 's veuen lluminosos los ulls dels gats.

Succhuiria aixó, si no fes lo negre de fondo?

Jo no sé que may hagi anat algú al café pera plorar; y no obstant, los camarers vesteixen trajo negre y com mes negre es lo moka, es mes bo y mes saborós.

Per aixó un sens fi de vegadas he perdut lo temps pensant com redimoni la gent ha pres lo negre com á emblema de de-ditxa. Ja 's diu be que molts cops s' agafa 'l rave per las fullas y en aquest cas s' hi troba la societat de fa molts anys.

Quina es la roba d' etiqueta? La negre; com ho es la sombra que al estiu busquéim ab tan dalé pera fugir de las ardentes manyegarias del sol.

Cuan veig claror ja no puch dormir, y per lo tant pera mi la part negre del dia es lo que 'm convida al descans y als somnis agradables y als pensaments falaguers.

Hi ha res mes hermós que una nit serena, veure com brillan en los espays etéreos milers d' estrelles, aspirar l' ayre embaumat per las flors de boscos y jardins, sentir las poéticas passadas del rossinyol que anima la soletat de las salsaredas?

Si 's vol obsequiar á la estimada del cor, s' espera la negra nit pera afalagarla ab serenatas; pera despertar-la agradosamente ab las caramellas la diada de Pascua florida; pera regalarla ab olorosa aufábrega y embaumats clavells aixís que entra la festa de Sant Joan Baptista.

En fi, lo negre no te res de dol, ni simbolisa cosas tristas. Lo negre, es lo que mes agradable fa la vida, lo que mes busca, lo que mes afalaga al home.

Y per últim: lo negre es lo que pot curar á la humanitat d' avuy de tots los trastorns socials que la pertorban, sense que 'n valgui de menos la dignitat de cada hu: entre las tenebras tots los homes son iguals: ni hi brillan las distincions vanitosas ni hi repugnan las miserias dels deformes y desheredats.

Per conseguirho, donchs, no havém de fer mes que apagar lo sol bufantlo tots plegats los que habitém aquest globo.

Y cridar: ¡Viva lo negre!

SIMON ALSINA Y CLÓS.

EPIGRAMAS

Atragut com un badoch per l' estant d' un confitè, en un cartellet vejé: *Carne de Membrillo*, en Roch. Y volguent del *animal* contemplar la forma rara, encara fulleja ara una *Historia Natural*.

BAYONA.

CARA

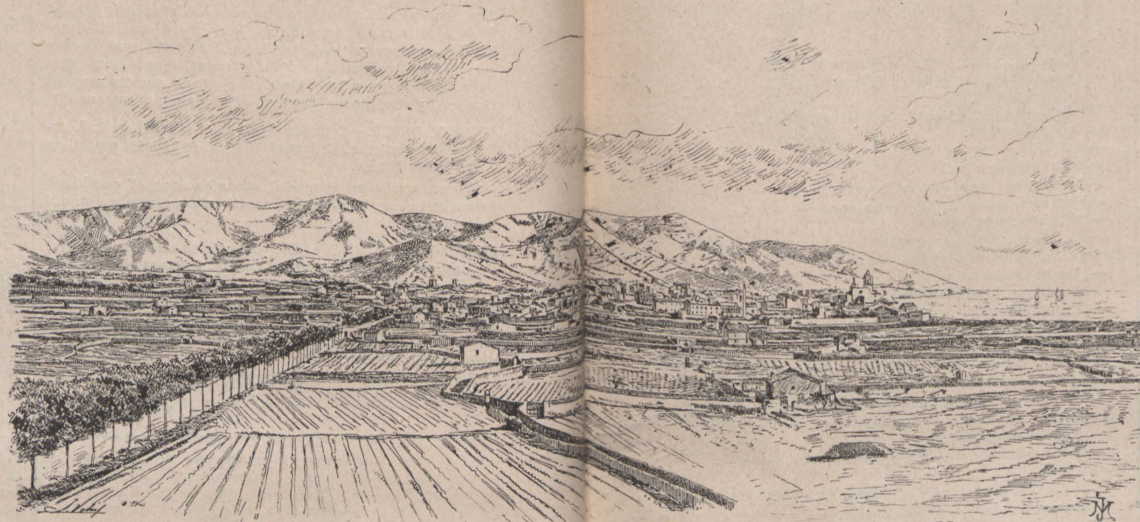
A.
 La nit era molt hermosa
 y la brisa 'ns alentaba,
 dolsas quixas n' exhalaba
 la aucelleta carinyosa
 que de mi estava envejosa;
 vaig darte un bés y senti
 un mon d' ilusions dins mi;
 inmensa ditja gosaba
 mentres ton llavi 'm juraba
 serne meva hasta mori—

CREU

Una nit lo tró brunsia,
 terrible xiulaba 'l vent
 y lluny, en lo firmament
 del llam son reflex lluhia,
 dins mi sols tristor sentia;
 tot me causaba terror;
 puig aquella nit d' horror
 la llei de Deu quebrantabas:
 aquella nit olvidabas
 lo teu jurament d' amor.

JOSEPH ROIG CORDOMÍ

CATALUNYA PINTORESCA

Vista general de SITGES.

La forsa del amor

Es la uua del mitx-dia. Cantonada de un carrer. Un jove arriba a pas apressurat, aparenta buscar á algú; ressegueix l' acera fins á l' ángul del carrer velt explorantlo de una mirada, després examina l' acera del devant y, per últim, se posa á passejar ab pas pausat y aire de tant se m' endona, anant del ángul de la casa que fá cantonada al carrer á la botiga de un escultor, y de la botiga del escultor á la cantonada del carrer. Cada vegada que sent trepitx, gira cua y torna á comensar; los transeunts se renovan continuament, y lo jove comensa á neguitejarse. Alguns enrahonaments dels que passen, arriuan á sas orelas.

I

UNA JOVENETA TRIVALLADORA TOTA ATRAFEGADA, ca de costat, refregantshi amorosamente, ab un jove de color pàlit y de roba bastant tronadeta.—Creu, Arturo, que de bona gana n' hauria comprat tota la pessa: que 't pensas, no n' hi havia mes de uns dotze pams! Ja 'n tenia prou per un cos; total á dos rals metro! Y aquell mocador pel cap, l' has vist? Quan tingui vuit rals, tinch de comprarme, veurás que m' estaré bé!...

(Tomban la cantonada. Lo jove qu' está de plantó sonriu y continua son passeig.)

II

Dos fadrins pastissés, ab un caixó buit sota 'l bras, cigarro als llabis, passant sens precipitarse.

PRIMER FADRI.—Si, noy, es una xicoteta molt salau! De primera! Una dona que si vols tenirla contenta, convida-la á brenar á fora.

SEGON FADRI.—Digas que deu sortir molt car? L' has convidat gaires vegades?

PRIMER FADRI, arronsant las espalllas.—May; que 'l sembla si faig cara de convidar á cop dona?

(S' allunya. Lo jove de plantó aixeca los ulls al cel y continua contant passas.)

III

Dugas poncelletas molt aixeridas lo tocan de relisquen-tas que van capficadas ab sas confidencias.

—Ay, fillal es un jove molt origiaal! Y elegant! Vestit sempre á l' última moda, y qu' está ridicul! Jo 'n tenia ja, alló si cau ó no cau... li agrada molt lo color lila! Si jo hagués pogut comprar-me un vestit color lila! Estich segura que 'l pescol (Tomban la cantonada.)

(Lo jove, després de una mirada, examinadora de aquelles formas, se torna á posar en marxa com lo Jueu errant.)

IV

Una senyoreta de gestos vius, los ulls vermells de haver plorat fá poch, passa, topant ab una amiga que pren l' aire de tristesa que requereixen las circons tancias dolorosas.

—Ja has vist lo pobre August! Creu qu' estich com boja. Ja sabs del modo que l' estimava! Y no poguer anar als seus funerals! Considera, anarlos á fer euan me trovo sense un vestit negre que pugui anar. No mes tinch un vestit de color verm poma, y 'l papá no vol comprar-me may un vestit que s' ho valguil! No podia pas anarhi vestida de poma, vuy dir de color! No sé lo que 'm dich, estich tan trastornada!

(Tomban la cantonada del carrer. Lo jove, entrstit per aquesta escena, se passeja pensativament.)

V

Un senyor bastant presentable, pero ab aire de amohinat, passa depressa, seguit per una senyora que

atravessa 'l carrer expressament per empendrel y sembla ferli amargs retrets...

LA SENYORA.—Ah, sí! vaig jurar que t' ho diria cuan se 'm presentés ocasió; ets un agarrat. Te 'n vas al Suis y ab los teus companys te gastas deu y dotze duros, cuan no ets capós de durnos una nit al teatro! Rata, més que rata!

(Lo senyor atravessa 'l carrer; la senyora lo segueix, encastántseli al costat com un musclú que ha trovat lo casco d' un barco. Lo jove de plantó dirijeix una mirada de despreci á n' aquella dona que sens esser bugadera, renta roba bruta al mitx del carrer.)

VI

Una senyora ab la cara pintada de fresch, surt de una casa, precedida de un jove tendre que sembla una figureta. Se nota qu' ella no gasta gaire amabilitat.

—Es vritat, tinch molta simpatia per vosté, Lucianet; pero ja veu, que no puch perdre la meua juventut... (Lo jove tendre protesta ab una energia que resulta de molt mal gust.) Que vol que fassi ab mil pessetas mensuals, á veurer?

(Ella puja á un cotxe, seguida per lo jove tendre que sembla una figureta, tot murmurant excusas. Lo jove de plantó 'ls envia una mirada de desdeny.)

VII

De moment un carruatge s' atura á la cantonada del carrer; una joveneta molt guapa, de vestit modest, baixa rapidament... á dintre 'l cotxe s' hi veu la silueta de un senyor, lo jove del carrer s' adelanta á rebre á la jove reconvenintla dolsament.

—Dintre, si qu' has tardat, noy! Ja 'm creya que no arriuias may mes! Com ha sigut aixó?

ELLA, un xich acorgonyida.—A figurat, he esperat quatre tramvies, tots anavan plens; cóm ferho per venir depressa, oh y de tan lluny! per sort he trovat á un

LO PRIMER PETÓ

En lo bosch, sota d' uns arbres
 que 'ns tapaba 'l raig del sol,
 solets los dos nos estábam
 disfrutant lo nostre amor.
 En mos brassos, confiada,
 t' adormires poch á poch...
 ¡Qu' hermosa qu' erats, ma aymia!
 ¡Que m' en feyas, ay, de goig!
 A través de tas parpellas,
 surtia la brillantó
 que daban tos ulls hermosos,
 qu' eran, per mi, raig de sol.
 Jo no sé si somiabas,
 pero llegia en ton front
 qu' aquell rato que dormias
 disfrutabas molt y molt.

Un suspir, de ta boqueta
 va surtirne, y allavors,
 no poguent mes contenirme,
 junto mon llabi á ton front,
 y á n' aquell moment, hermosa,
 ¡vaig ferte 'l primer petó!

SALVADOR BONAVIA

amich de casa, que li he dit que tenia d' anar á un recado, y m' ha acompanyat ab cotxe fins aquí. (Mes acorgonyida.) Que 't sab greu, digas? Per esser mes aviat aprop teu ha sigut que hi acceptat. T' estimo tant!

ELL, agafant y estrenyentli la mà.—Ah! vida meua! Creu que fá de bon sentir alguna paraula d' amor! Considera que, desde que soch aquí, no mes passa gent que parlan de diners.

(Tomban la cantonada y se 'n van agafats per la mà, inclinante dissimuladament l' un cap á l' altre.)

Trasplantat per XIMENO.

TEATROS LOCALS

Es tan abundant en lo present número la secció d' estrenos de Teatro Catalá, que 'n aquesta de Teatros Locals nos franqueja bona part de feyna.

Las representacions del Poema Jesús de D. Frederich Soler successivas al dia del estreno, han millorat bona cosa, demostrant, una vegada més, lo perjudici que reporta la precipitació en aquest género de obras en que l' espectacle hi juga un paper important.

Al Eldorado dinars s' estrená *El Payaso*, sarsuela en un acte, que sigué rebuda ab mareadas mostrás de desagrado. Continuan per lo tant com á principals obras de cartell *El duo de La Africana* y *La casa de baños*.

La varietat es l'atractiu principal que durant aquets últims dies ha ofert lo teatro Tivoli. Cada dia ha sigut diferenta la ópera executada. Dijous se doná la primera representació en la present temporada de la ópera *Garin*. Restablerta de sa malaltia la senyora Verghés, divendres se tornaren á reemprendre las representacions de *Orfeo*.

Dissapte se doná en la teatro Granvia la primera representació de *Rosa Michel*.—Aquesta obra, segons digué 'l Sr. Tutau, fa alguns anys s'estrená en l'antich teatro Español. La semblansa de aquest melodrama es tanta ab lo que s'estrená aquest hivern al teatro Novetats ab lo titol de *La hostalera de la Vall* que fins creyém que ab l'exemplar de aquesta última podria durse 'l traspunte del *Rosa Michel*.

Continua Miss Theo son éxit de la *Dansa Serpentina* en l'Alcázar Español.—LABRUGERA.

ANYORAMENT

Desde que 'm trovo lluny de ma patria,
 no sé 'l que tinch.
 mon cor 's anyora, sento frisansa,
 y 'm trovo trist.
 Visch melancólich, y l'alegría
 de mí ha fugit.
 Si eix viurer dura, aymada meva,
 temo morir;
 Auras fresquetas de la montanya,
 veniu aquí;
 perfums portéume de farigolas
 y romaníns.
 Aucellets tendres de rich plomatje
 y 'l cant joliu.
 vostras corrandas que tant anyoro
 feume sentir.
 Jochs y cantúrias, costums y festas
 de mon país;
 cel de ma terra, mar catalana,
 ¡quánt vos estim'!
 Que Dèu ho fassa que d'eixas aspres
 terras del Riff
 prompte, molt prompte, per ma ventura
 pugá sotir.
 Y quan ja sigui de nou á Espaya...
 de cor ho dich:
 si un cop me perdo, que aquí no 'm busquin;
 ¡primer als llíms!!

GUILLÉM TORRES.

CAMPESTRE

En lo camp ó en la ciutat
 sempre 's trova amor mullat

A cal sabater

—Deu lo quart. Entra *Ramiquia* y ajusta la vidriera, que fa fret.

—¿Qué se li ofereix?

—Ja veurá... ¿Que rediable furgas tu aquí?

—Ay mare, es qu' aquesta vidriera no la entench y no la puch ajustar.

—Fuig d' aquí. ¿Veus? ja está ajustada. Ets més tonta que 'ls tontos.

—¿Vol dir qu' ho es més?

—Ja m' entench jo.

—Be donchs, digui en que la puch servir.

—Vegi si te unas saquetas pera aquesta mossa.

—Oh, prou; seguín.

—Cá, no s' amolesti; nosaltres ja estém acostumadas á estar dretas, som planxadoras.

—¿Vosté també n' es?

—Si senyor; jo enmidono á la noya.

—¿La enmidona?

—Ja m' entench jo; vull dir qu' er midono las pessas y ella las planxa.

—Bucno, bueno; que s' assenti un moment pera emprovarse 'l calsat.

—No senyor, no; ella no s' assenta may: dreta 's calsa, dreta trevalia, dreta menja... tot ho fa dreta.

—¿Vol dir que tot?

—Ja m' entench jo. Sembla que está molt de broneta vosté.

—Cá, no ho cregui. ¿Quina classe de calsat vol?

—Ja li he d t, unas sabatas.

—Pero ¿de quinas? ¿de quina pell?

—Ara si que m' ha ben mort; d' aixó... de... de pell d' home.

—¿De pell d' home?

—Si, ja m' entench jo.

—Be, vosté ja s' entén, pero jo no la entench y no podré servirla.

—Donchs me sembla que m' esplico. D' aquesta pell que 'n fan calsats d' home.

—¿Vol dir de badell?

—Estich que si. ¿No es aquesta la pell més bona?

—Si senyora.

—Donchs *currienta*. A mi m' agrada que tot sigui *superior*.

—Veyám si aquestas sabatetas tin monas li estarán be.

—Dèiximelas mirar.

—Oh, tingui.

—¿Vol dir que no están *degolladas*?

—¡Cóm degolladas!

—Ja m' entench jo. Vostés trevallant las tallan y després tapan los talls ab una *untura* que tenen.

—Aixó passa en altras casas: en aquesta no ha passat may.

—An *fin*, ves, noya, si t' agradan d' untura.

—Si mare, son molt bufonas.

—Veyám, dona alguns passos. ¿No 't fan mal?

—No, mare, m' están molt be.

—Després no 'm vinguis ploriquejant si ballant t' apretan.

—¿Que diu que l' apretan?

—Ja m' entench jo. Parlo de las sabatas.

—Ah, ja!

—La meva filla balla totas las festas al *Continental*.

—Deu volgué di á un' altre puesto.

—Be, ja m' entench jo. Allí ella salta y brinca com una *esperitada* y clar, espatlla 'l calsat qu' es un contento.

—Dona, aixó es bó.

—¡Cóm aixó es bo! No pas per mi que 'm tinch de *gratar* la butxaca.

—Val més aquí que á cal apotecari.

LAS NOSTRES CANTANTS

Gran Dio, morir si jovane...

¡Ay de mí! ¡Ay de mí!...

...y 'l cor se 'm nua d' anyorament.

¡No cantes mas la Africana!

—Si, es vritat.
 —Mare *conserli* las sabatas y anemsem qu' es tart.
 —Calla tu; no se 't fa pas tart quan estás *mano* á *mano* ab lo teu xicot.
 —¿Que festeja aquesta noya?
 —Si senyor, per desgracia meva.
 —No digui aixó, mare.
 —Calla ó 't *estobo*. Ho vull dir y *sanseacabó*. Festeja ab un poca-vergonya que balla ab ella.
 —Hum...
 —Mare, aixó no es vritat.
 —Si no ho fos no 's permetria ferte petons y monadas al devant meu.
 —Es que m' estima molt.
 —Si deixat portar per ell y ja ho sabrás algún dia.
 —Escolti, ¿qu' arreglem lo preu de las sabatas?
 —Ah sí. ¿Quant valen? contim lo més just y seré parroquiàna.
 —Set pessetas l' últim
 —¿Qué? ¿qu' ha dit? ¡set pessetas!
 —Es un preu módich.
 —Y tan *mólich*. ¡Reyna santissima! Ja veig que no farém res.
 —Donchs ¿quánt volia gastar vosté?
 —Jo... uns deu ó dotze rals y *pax-vobis*.
 —Ah, y *pax-vobis*.
 —Ja m' entench jo. Als encants no me 'n fan pagar més.
 —Donchs vagi als encants.
 —Mare, las sabatas m' agradan.
 —Calla y deixam fe á mi; no arribarém al carrer que no 'ns cridi.
 —No senyora, descuidi que no la cridaré.
 —¿Es dir que no me las dona per tres pessetas?
 —Ni per sis.
 —Donchs *passiobé*. Aném, noya.
 —Estiguin bonetas. Ah, escolti, vosté.
 —Digui.
 —No s' olvidi d' anar als encants.
 —¿Per qué ho diu aixó.
 —Jo ja m' entench.

JOSEPH PONT Y ESPASA.

FLETXAS

L' amor es com un camí sense dressera; que 'l que 's creu adelantar queda enradera.

—
 En lo cel, governa Deu: los dimonis al infern; y á n' aquesta vall de llagrimas, sols governa lo diner.

DOLORS MONT DE SALVADOR

NOVAS

Toca á son fi la publicació de la comedia *La mosca al nas*. Ab lo número d' avuy se reparteixen las planas 25 á la 32 y en lo número vinent s' acabarà dita obra.

En lo número següent que será lo 110, corresponent al dia 17 de aquest més, comensará la publicació de la bonica comedia en un acte *La firma de 'n Rovellat*, deguda al popular autor y actor D. Conrat Colomer, estrenada ab gran éxit en la present temporada en lo Teatro Novetats.

Ab tal motiu comensarém ab aquesta comedia la implantació següent: Tots los primers números en que comensi obra nova serán extraordinaris. Se compondrán de **16 PLANAS DE FOLLETÍ!** y **VUIT DE PERIÓDICH AL PREU DE 15 CÉNTIMS**, entenentse que 'ls següents serán com de costum *vuit planas de folletí y vuit de periódich á 10 céntims*.

Creym aixis interpretar lo creixent éxit que nostre folletí vé obtenint, ja que per un preu relativament ínfim, en pochos números quedarán complertas las comedias, com per exemple: se donará sovint lo cas de obtenir ab tres números, que costarán 35 céntims, á més dels periódichs, una comedia quin preu per sí sola costaria una pesseta; y fins també pe 'l mateix motiu, alguna vegada ab un número de 15 céntims á més del periódich, lo favoreixedor se trovará ab un monólech que després per separat valdrá dos rals.

Ab aquesta petita reforma y altres que tenim en projecte, secundats sempre per nostre apreciat públich, estém segurs de cooperar bona cosa al benhaurat esplendor del teatro de nostra terra.

—Dilluns passat celebraren las funciones del seu benefici los actors catalans Sta. Adelina Sala y senyors Capdevila y Sra. Pallardó en los respectius teatros en que actuan. Las obras de reclam escullidas foren castellanas. La execució sigué regular.

—La setmana passada morí á la edat de setanta anys D.ª Maria Mendoza de Vives, inspirada poetisa.

Sigué la primera dama que ocupá lo trono presidencial en lo renaiement de la festa dels Jochs Florals quin primer certámen se verificá en 1859.

—Próximament la companyia del Sr. Tutau estrenará á Barcelona la última obra de Perez Galdós, *La de San Quintín* que com saben nostres lectors, s' estrená fá poch ab gran éxit á Madrid.

Lo Sr. Tutau té en nostra ciutat lo privilegi d' estrenar; verificat aquest, també se posará *La de San Quintin* en lo Teatro Romea.

—Dilluns vinent en lo Teatro Granvia, donará sa unció de benefici l' inteligent actor D. Lluís Llibre. Jonadas las simpatías que merescudament se té guanyadas, augurém un plé.

—En la Societat Centre Ausias March, demá diumenge se donará una funció extraordinaria á benefici del compositor D. Salvador Raurich, autor de la bonica música de *La conquista del papá*.

CUL DE SACH

En lo saló de un de nostres teatros.

—Es á dir que acabada d' estrenar á un puesto ja la representan á l' altre?

—Si, home... ja veu quinas cosas!

—Sembla que juguín á fet

—¡Que per obras castellanar armin *La de San Quintin*! Oh y que la major part de las vegadas, lo resultat que 'n trehuen es ben galdós...

EPIGRAMAS

—Ha arribat lo noy del metje.

¿Que li treurém per brená?

—Dona, li pots *treure* 'l 'etje;

Mira si li *agradará*.

—¡Jo qu' es jo *tiro* molt bé;

Deya un cassador de Sans,

Quan li respon en Morlans:

—Lo nostre burro també.

DOMENECHI.

Pintura y Cassa

ONSÉ PETIT CONCURS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 106.)

COMPOSICIONS REBUDAS

1, Mico.—2, ¡No me l' esperava!—3, Mico ó mona —4, ¡Y quíva mona!—5, Resultá mico!—6, La millor de totas.—7, Avaricia.—8, Mona ó mico. (*Prou que hi persxean los nens de D. Ramon...*)

Queda de temps pera l' envió, fins al vinent dimars, dia 6.

XARADA

—Quin es l' ofici d' en Roch?

—Company, no ho se pas del cert.

Mes jo crech que una *total* capitaneja.

—No ho crech.

Si fa cosa de dos mesos que á mi 'm va dir la *tres, tres*, que l' havia vist un dia que feya de taberné.

—Y donchs si ho sabs...

—No de fixo

—Primer era tartaner.

—Es dir que *hu tres* tartana?

—Y cuan jove era barber.

—Ay, jo 't flich y quins enredos,

encare, encare, creuré

que ja ha fet tots los oficis

y al final potser no es res.

—Aixó noy está passant.

—*Dos* massas oficis te,

are si que ho veig ben clar

qu' es miserable pobret.

P. CATALÁ.

Las soluciones en lo número próxim.

Soluciones als enigmas insertats en lo número 107

XARADA.—Pi-a-no

TARGETA.—La dida-Or-El

Correspondencia

Mariano Laguerre, deuria reduhirse molt.—Agusti Roch, no es propi per nosaltres.—Fco. de P. Gracia, es poch trevallat.—P. Niqui, te poch interés.—Turrub Ladiv, la primera.—Antonet del Corral, anirá bastant de lo qu' envia.—Loia Pons, lo pensament va bé, veurém d' arreglarlo.—Joseph Arró y E. Magliori, anirá.—P. Catalá y P. Rovellat, algo de lo que han enviat.—B. M. F., ho tindrem present.—Agusti Rafols, seria de mal combinar.—Jaume Beniset, no es prou entés, hi ha massa acció, Lo demés que s' ha rebut no va prou bé.